

PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA

2023 METŲ PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO, SAVIVALDYBĖS METINIŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS

2024 m. gegužės 14 d.

Nr. K3-AI3

Pagėgiai

Pagėgių savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos pagrindinė funkcija – prižiūrėti, ar teisėtai ir efektyviai valdomi ir naudojami savivaldybės finansai ir kitas turtas bei kaip vykdomas savivaldybės biudžetas. Kontrolės ir audito tarnyba, teikdama audito pastebėjimus ir rekomendacijas, siekia didinti kuriamą naudą visuomenei, padedant Pagėgių savivaldybei išmintingai valdyti finansus ir turtą, o savo darbui kelia aukščiausius kokybės reikalavimus – darbą atlieka kokybiškai, sąžiningai, atsakingai ir veikiant išvien dėl bendro tikslo.

Auditą atliko: savivaldybės kontrolierius Dainius Kinderis (grupės vadovas) ir vyriausioji specialistė Dalia Šėperienė

Audito ataskaita pateikta: Pagėgių savivaldybės tarybai, Pagėgių savivaldybės merui, Pagėgių savivaldybės administracijai.

Su audito ataskaita galima susipažinti www.pagegiai.lt

TURINYS

<i>TURINYS</i>	2
<i>PAGRINDINIAI SAVIVALDYBĖS 2023 METŲ RODIKLIAI</i>	3
<i>IŽANGA</i>	4
<i>PAGRINDINIAI AUDITO EZULTATAI</i>	5
<i>1.2023 METŲ SAVIVALDYBĖS METINIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS</i>	5
<i>1.1. Savivaldybės FAR atitiktis apskaitos registru duomenims</i>	5
<i>1.2. Aiškinamasis raštas pateiktas nepilnai vadovaujantis VSAFAS</i>	6
<i>1.3. FAR skelbimas subjektų interneto svetainėse</i>	7
<i>1.4. Savivaldybės FAR rengimo ir tvirtinimo vidaus kontrolės procedūrų vertinimas</i>	7
<i>2. 2023 METŲ SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS</i>	8
<i>3. SAVIVALDYBĖS LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS 2023 METAIS PASIRINKTOSE SRITYSE VERTINIMAS</i>	8
<i>3.1. Skirti asignavimai nepadengė numatytų visų metų išlaidų</i>	8
<i>3.2. Savivaldybė mažino kreditinius įsiskolinimus</i>	8
<i>3.3. Savivaldybės teikta parama ir humanitarinė pagalba nebuvo tinkamai reglamentuota</i>	9
<i>4. 2023 METŲ SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ DUOMENYS</i>	9
<i>4.1. Savivaldybės biudžeto pajamų vykdymas</i>	9
<i>4.2. Savivaldybės biudžeto išlaidų vykdymas</i>	11
<i>4.3. Savivaldybės skolinių įsipareigojimų vykdymas</i>	12
<i>REKOMENDACIJOS</i>	13
<i>PRIEDAI</i>	14
<i>1 priedas. Santrumpos</i>	14
<i>2 priedas. Audito apimtis ir metodai</i>	15
<i>3 priedas. Biudžeto rodikliai</i>	18
<i>4 priedas. Rekomendacijų įgyvendinimo planas</i>	20

PAGRINDINIAI SAVIVALDYBĖS 2023 M. RODIKLIAI

	2022-12-31	2023-12-31
<i>Ataskaitose nurodyta Savivaldybės</i>	42 502,7	44 733,5
Turto <i>vertė (tūkst. Eur.)</i>		
<i>Ataskaitose nurodyta Savivaldybės</i>	2 560,6	3 239,9
Įsipareigojimų <i>vertė (tūkst. Eur.)</i>		
<i>Ataskaitose nurodytos Savivaldybės</i>	15 454,0	20 213,9
Pajamos <i>(tūkst. Eur.)</i>		
<i>Ataskaitose nurodytos Savivaldybės</i>	16 068,4	20 040,2
Išlaidos <i>(tūkst. Eur.)</i>		

Vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymu¹, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu² Pagėgių savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba atliko Pagėgių savivaldybės (toliau - Savivaldybė) 2023 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių teisėtumo auditą. Auditas atliktas vykdant Vietos savivaldos įstatymo nuostatas kiekvienais metais teikti Savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti Savivaldybės ataskaitų rinkinio bei biudžeto ir turto naudojimo.

Audito tikslas – įvertinti Savivaldybės 2023 metų ataskaitų rinkinių duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; įvertinti Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą pasirinktose srityse.

Audituojamas subjektas – Savivaldybės grupė, kurią sudaro Administracija ir Savivaldybės kontroliuojami subjektai, kurių biudžeto ir finansinių ataskaitų duomenys konsoliduojasi rengiant 2023 metų finansinių ataskaitų rinkinį.

Savivaldybės administracija (toliau – Administracija) yra viešojo administravimo funkcijas atliekanti Savivaldybės įstaiga, kurios tikslas – įstatymų nustatyta tvarka organizuoti Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų bei kitų piniginių išteklių buhalterinės apskaitos tvarkymą, organizuoti ir kontroliuoti Savivaldybės turto valdymą ir naudojimą³. Savivaldybės 2023 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį (toliau – BVAR) rengė Administracija, remdamasi Savivaldybės biudžeto buhalterinės apskaitos duomenimis – į Savivaldybės biudžetą gautų pajamų ir Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų pateikiamais biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniais. Vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu⁴, už programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų sumų, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje numatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą, BVAR pateikimą pagal LR viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (toliau – VSAFAS) atsako biudžeto asignavimų valdytojai, pavaldžių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų vadovai. Visi viešojo sektoriaus subjektai buhalterinę apskaitą turi tvarkyti pagal VSAFAS⁵.

Pagal LR finansų ministro patvirtintus 2023 m. konsolidavimo schemą, 2023 metų konsolidavimo kalendorių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių už 2023 metus teikimo kalendorių⁶, Savivaldybės subjektų grupę sudarė 15 viešojo sektoriaus subjektų (toliau – VSS). Administracijos direktorius organizavo Savivaldybės biudžeto vykdymą ir administravo Savivaldybės biudžeto asignavimus, o Savivaldybės biudžeto išdo operacijų vykdymą organizavo Administracijos finansų skyrius; Savivaldybės finansinių ataskaitų rinkinys (toliau – FAR) sudarytas konsolidavus visas Savivaldybės VSS finansines atskaitas, kurias subjektai turėjo parengti ir pateikti duomenis į viešojo sektoriaus ataskaitų konsolidavimo informacinę sistemą⁷ (toliau – VSAKIS, VSAKI sistema), Savivaldybės finansinių ataskaitų rinkinį į VSAKI sistemą pateikti nustatytu terminu⁸.

Vadovaujantis viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu¹⁰, Administracija 2023 metų atskaitomybę parengė remdamasi Savivaldybės 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų viešojo sektoriaus subjektų (toliau – VSS) KFA rinkinių duomenimis (sudarytais Savivaldybės kontroliuojamų VSS rinkinių): Savivaldybės finansinės būklės atskaitos (toliau – FBA) pagal 2023 m. gruodžio 31 d.

¹ Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 67 str. 1 d. 2 p., 9 d. 16 p., TAR 2022-07-15, i. k. 2022-15614

² Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. XIII-3308 (su vėlesniais pakeitimais) 16 str., 1, 3 d., TAR 2020-10-13, Nr. 21245

³ Savivaldybės tarybos 2019-11-28 sprendimu Nr. T-191 ir 2023-04-20. Nr. T-72 patvirtinti Pagėgių savivaldybės administracijos veiklos nuostatai (galioję audituojamu laikotarpiu), TAR 2019-11-28, Nr. 19018, TAR 2023-04-21, Nr. 7802

⁴ Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. XIII-3308 (su vėlesniais pakeitimais) 16 str., 1, 3 d., TAR 2020-10-13, Nr. 21245

⁵ Buhalterinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574, 3 str. 4 p., TAR 2015-12-30, Nr. 21010; nuo 2022-05-01 nauja redakcija LR finansinės apskaitos įstatymas Nr. XIV-680, 11 str. 4 p., 2021-11-23, TAR 2021-12-03, i. k. 2021-25145

⁶ Finansų ministro 2023-12-29 įsakymas Nr. IK-423 “Dėl LR viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo įgyvendinimo rengiant valstybės 2023m. ataskaitų rinkinį ir nacionalinį 2023 m. ataskaitų rinkinį”, TAR 2023-12-29, Nr.25909

⁷ Viešojo sektoriaus atskaitomybės konsolidavimo informacinė sistema

⁸ Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. XIII-3308 (su vėlesniais pakeitimais) 20 str. 3d., TAR 2020-10-13, Nr. 21245

⁹ Finansų ministro 2023-12-29 įsakymo Nr. IK-423 “Dėl LR viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo įgyvendinimo rengiant valstybės 2023m. ataskaitų rinkinį ir nacionalinį 2023 m. ataskaitų rinkinį” 1 p., TAR 2023-12-29, Nr.25909

¹⁰ Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. XIII-3308 (su vėlesniais pakeitimais) 7 str. 1 d., 14 str. 2 d.

duomenis, Savivaldybės grynojo turto pokyčių ataskaitos pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis, Savivaldybės pinigų srautų ataskaitos pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis, Savivaldybės veiklos rezultatų ataskaitos pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis, Savivaldybės finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamojo rašto (su priedais) duomenis¹¹.

Finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis pagal 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį metų Savivaldybės konsoliduotos FBA ataskaitos duomenis per 2023 metus padidėjo 2230,8 tūkst. eurų (nuo 42 502,7 tūkst. eurų iki 44 733,5 tūkst. eurų).

Auditas atliktas pagal tarptautinius audito standartus ir tarptautinius aukščiausių audito institucijų standartus, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad Savivaldybės finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o Savivaldybės biudžeto lėšos ir turtas valdomi ir disponuojama jais teisėtai.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinio, konsoliduotų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir dėl Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo pareiškiami audito išvadoje.

Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti ataskaitos 2-me priede „Audito apimtis ir metodai“ (15 psl.).

PAGRINDINIAI AUDITO REZULTATAI

1. Savivaldybės 2023 metų finansinių ataskaitų rinkinio vertinimas

Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą¹² Savivaldybė rengia aukštesniojo lygio metinių finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius.

Vertinimo metu nustatyta, kad visi viešojo sektoriaus subjektai, nurodyti 2023 m. konsolidavimo schemoje, pateikė duomenis VSAKI sistemoje, t.y. 12 biudžetinių įstaigų, 2 viešosios įstaigos ir Savivaldybės išdas. Savivaldybėje patvirtintas¹³ kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų sąrašas. Į finansines ataskaitas įtrauktos visos kontroliuojamų VSS finansinės ataskaitos; visi VSS ataskaitas pateikė į VSAKI sistemą; VSS į savo grupės finansines ataskaitas įtraukė tik kontroliuojamų kitų VSS finansines ataskaitas.

Savivaldybės FAR parengtas ir pateiktas į VSAKI sistemą nustatytais terminais.

1.1. Savivaldybės FAR atitiktis apskaitos registrų duomenims

Audito metu vertinome žemesniojo lygio metinių finansinių ataskaitų rinkinių duomenis, jų atitiktį apskaitos registrų duomenims ir likučių 2023-12-31 teisingumą (Savivaldybės administracijos, įskaitant 5 seniūnijų, kontroliuojamų subjektų ir išdo), šių subjektų turtas sudaro 44 733,5 tūkst. eurų.

Parengtas 2023 metų Savivaldybės FAR vertintas ir analizuotas pagal šiuos aspektus: ataskaitų loginius ryšius, pateiktas sumas, tarpusavio sandorių eliminavimą, konsolidavimo įrašus, privalomos informacijos atskleidimą aiškinamajame rašte.

Pagal konsolidavimo įrašų registrą FAR informacija pateikta teisingai. Audito metu atlikta tarpusavio sandorių eliminavimo ataskaitos (tarpinės finansinės eilutės naudojamos eliminavime) peržiūra, ataskaitoje eliminavime nurodyta eilučių suma lygi 0,00 eurų.

Pagal Finansų skyriaus pateiktas konsolidavimo kontrolės bei konsoliduotųjų ataskaitų korektiškumo tikrinimo ataskaitas (metinė konsolidavimo kontrolės bendroji ataskaita, bendra

¹¹ Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. XIII-3308 (su vėlesniais pakeitimais) 7 str. 1 d.

¹² Ten pat, 6 str. 1 d.

¹³ Pagėgių savivaldybės mero 2023-10-25 d. potvarkis Nr. M1-167 „Dėl Pagėgių savivaldybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų grupių konsoliduotosioms finansinėms ataskaitoms rengti sąrašo patvirtinimo“

konsoliduotųjų ataskaitų korektiškumo tikrinimo ataskaita) – nekorektiškų įrašų nerasta, nesuderintų sandorių nebuvo.

Konsolidavimo kontrolės bendrosios ataskaitos duomenys sutampa su kitų susijusių kontrolės ataskaitų duomenimis, ataskaitoje gauti kontrolės ryšiai yra geri; pagal Administracijos finansų skyriaus pateiktas konsolidavimo kontrolės bei konsoliduotųjų ataskaitų korektiškumo tikrinimo ataskaitas kitų neištaisyty klaidų ir neatitikimų nenustatėme.

Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinys pagal derinimo ir eliminavimo ryšius yra korektiškas, konsolidavime dalyvaujančių viešojo sektoriaus subjektų VSAKI sistemoje pateikti duomenys yra teisingi; reikšmingų klaidų ir neatitikimų, sudarant 2023 metų Savivaldybės ataskaitų rinkinį, nenustatyta. Savivaldybės 2023 metų finansinių ataskaitų rinkinio duomenys visais reikšmingais atžvilgiais parodo tikrą ir teisingą į Savivaldybės grupę įtrauktų viešojo sektoriaus subjektų finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus.

Atlikus FAR vertinimo procedūras, nustatyta, kad bendroje konsolidacijos korektiškumo tikrinimo ataskaitoje ir konsolidavimo kontrolės bendrojoje ataskaitoje gauti kontrolės ryšiai yra geri (teigiami arba lygūs nuliui), eliminavimo procedūros atliktos gerai. Išanalizavus nesuderintų sandorių detalizavimo pažymą ir rankinių įrašų žurnalo įrašus, nustatyta, kad įrašai padaryti dėl finansavimo sumų pergrupavimo nepiniginiam turtui ir kitoms išlaidoms pateikimo, dėl finansavimo sąnaudų eliminavimo pagal atskirus segmentus. Atlikus FAR informacijos apie nuosavybės dalies, tarpusavio sandorių eliminavimo, nederintų operacijų, rankinių įrašų peržiūrą, nustatėme, kad atskleista visa viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės standartuose (VSAFAS) reikalaujama informacija.

1.2 Aiškinamasis raštas pateiktas nepilnai vadovaujantis 1-uoju bei 6-tuoju VSAFAS

Rengiant FAR, nebuvo pilnai vadovujamasi 6-uoju VSAFAS¹⁴ „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“, kuris nustato bendruosius finansinių ataskaitų sudarymo ir privalomojo turinio reikalavimus, detalizuoja veiklos rezultatų, finansinės būklės, grynojo turto pokyčių, pinigų srautų ataskaitose nurodytas sumas tiek, kiek to reikia teisingai suprasti pateiktai informacijai, ir kurie padėtų finansinių ataskaitų informacijos vartotojams suprasti viešojo sektoriaus subjekto finansines ataskaitas. Aiškinamojo rašto struktūra yra pastovi ir privaloma. Pagal 6-ojo VSAFAS 39 straipsnio „39. Rengiant valstybės ir savivaldybių konsoliduotąsias finansines ataskaitas ir nacionalines finansines ataskaitas, kai siekiama informaciją ataskaitų vartotojui pateikti kuo aiškiau, aiškinamojo rašto pastabose informacija gali būti teikiama pagal kitokias negu šiame ir kituose VSAFAS nustatytas formas, jeigu pagal tas formas pateikiama ne mažiau informacijos, negu nurodyta VSAFAS“. Pagal 1-ojo VSAFAS¹⁵ 38 straipsnio „38. Detalesnė informacija apie straipsnius, kuriuose nurodytos sumos yra reikšmingos, jei šios informacijos privalomas pateikimas nėra reglamentuotas VSAFAS, aiškinamajame rašte turėtų būti pateikiama atskirai“. Aiškinamasis raštas turi paaiškinti visus pagrindinių ataskaitų straipsnius, reikšmingus tam tikrų straipsnių pakeitimus. Aiškinamajame rašte detalizuojamos veiklos rezultatų (VRA), finansinės būklės (FBA), grynojo turto pokyčių, pinigų srautų ataskaitose nurodytos sumos tiek, kiek reikalauja VSAFAS, ar kiek to reikalauja teisingai suprasti finansinės ataskaitos pateiktą informaciją. VSAKIS sistemoje konsoliduotųjų ataskaitų komentarai ir informacija pateikta parengtame Pagėgių savivaldybės 2023 m. finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte, kurį sudaro pastabos, lentelės, tekstinė informacija, tačiau paaiškinamai dėl reikšmingų konsoliduotųjų ataskaitos straipsnių nepateikti. Nepateikta atskirai aiškinamajame rašte detalesnė informacija apie straipsnius, kuriuose nurodytos sumos yra reikšmingos.

¹⁴ Finansų ministro 2008-08-18 įsakymu Nr.1K-247 patvirtintas 6-sis VSAFAS „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“ (su pakeitimais), Žin., 2008, Nr. 97-3756, i.k. 10820501SAK001K-24, i. k. 11220501SAK001K-049

¹⁵ Finansų ministro 2007-12-28 įsakymu Nr.1K-388 patvirtintas 1-sis VSAFAS „Informacijos pateikimas Finansinių ataskaitų rinkinyje“ (su pakeitimais), 1K-215), 2022-06-14, TAR 2022-06-14, i. k. 2022-12746

Pvz, FBA eilutė A. I.2. Programinė įranga ir jos licencijos sumažėjo 46 proc.; A. II.9. Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai padidėjo 51 proc.; C. II. Išankstiniai mokėjimai padidėjo 57 proc. E. I.1. Ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai padidėjo 78 proc. Taip pat aiškinamajame rašte teikiama nuoroda į nebegaliojantų teisės aktų (Aiškinamojo rašo 3 psl., Administracijos direktoriaus 2019-12-31 įsakymas Nr. AI-944 „Dėl savivaldybės ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominių normatyvų nustatymo viešojo sektoriaus subjektams“ negalioja nuo 2023-01-30)

Mūsų nuomone, FAR “Aiškinamasis raštas“ pateiktas nepilnai vadovaujantis 1-muoju ir 6-tuoju VSAFAS.

1.3. Finansinių ataskaitų rinkinių skelbimas subjektų interneto svetainėse

Viešojo sektoriaus subjekto ataskaitų rinkiniai, pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą¹⁶ viešojo sektoriaus subjektas savo metinių ataskaitų rinkinius privalo skelti savo interneto svetainėje, o jeigu jos neturi, – kontroliuojančiojo viešojo sektoriaus subjekto interneto svetainėje.

Audito metu nustatėme, kad finansinė atskaitomybė buvo skelbiama taip, kaip nustatyta teisės aktuose, Savivaldybės įstaigos metines finansines ataskaitas už 2023 metus paskelbė laiku (dėl teikimo apimties teikiame pastebėjimą).

Pastebėjimas: Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas nustato, kad viešojo sektoriaus subjektai FAR ir FA turi skelbti tokiu formatu, kuris užtikrintų patogią informacijos peržiūrą, tuo būdu siūlome Savivaldybės VSS interneto svetainėse skelbti pasirašytus Finansinės būklės ataskaitą, Veiklos rezultatų ataskaitą, Aiškinamąjį raštą.

1.4. Savivaldybės FAR rengimo ir tvirtinimo vidaus kontrolės procedūrų vertinimas

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas¹⁷ nustato, kad Ataskaitų rinkinį sudarančių ataskaitų pasirašymas reiškia jose esančios finansinės ir nefinansinės informacijos patvirtinimą. Viešojo sektoriaus subjektų ataskaitų rinkinio ataskaitas pasirašo viešojo sektoriaus subjekto vadovas arba jo įgaliotas asmuo, šioje dalyje nurodytas ataskaitas taip pat pasirašo už ataskaitų parengimą atsakingas asmuo. Viešojo sektoriaus subjektų grupės ataskaitų rinkinių ataskaitas pasirašo kontroliuojančiojo viešojo sektoriaus subjekto vadovas arba jo įgaliotas asmuo ir už ataskaitų parengimą atsakingas asmuo. Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio ataskaitas pasirašo meras ir už ataskaitų parengimą atsakingas asmuo.

Finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo tvarkos aprašas nustato, kad¹⁸ Konsolidavimo tvarkos apraše nustatytos procedūros, kurias konsolidavimo proceso metu turi atlikti konkretūs viešojo sektoriaus subjektų paskirti atsakingi asmenys, atliekantys jiems priskirtas funkcijas, pagal kurias nustatomos jų atsakomybės sritys konsolidavimo metu (toliau – atsakingi asmenys); Kiekvienas¹⁹ viešojo sektoriaus subjektas, teikiantis duomenis finansinių ataskaitų rinkiniams rengti, skiria finansinių ataskaitų rinkinio tvirtintoją ir atsakingus asmenis; konsoliduojantis subjektas skiria atsakingus asmenis, kurie tvirtina finansinių ataskaitų rinkinį VSAKI sistemoje; Patvirtintas finansinių ataskaitų rinkinys pasirašomas LR viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo nustatyta tvarka.

Atsakingų už konsolidavimo procesą asmenų skyrimo, jų keitimo ar atšaukimo inicijavimo ir tvirtinimo procedūros Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektuose yra nustatytos²⁰.

¹⁶ Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais) 18 str.

¹⁷ Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais) 15 str., TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27732, 2022-11-24, TAR 2022-12-08, i. k. 2022-25037

¹⁸ Finansų ministro 2011-04-19 įsakymu Nr. 1K-152 “Dėl Viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo” (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintos finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo tvarkos aprašo 3 p., TAR 2018-12-31, i. k. 2018-22114

¹⁹ Ten pat, 17, 18 p.

²⁰ Administracijos direktoriaus 2021-12-31 įsakymu Nr. AI-1222 „Dėl viešojo administravimo subjektų finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo” patvirtinto aprašo III skyrius, TAR 2022-01-18, Nr. 682

Vertinimo metu nustatyta, kad VSAKI sistemoje paskirti atsakingi asmenys už įstaigos finansinių ataskaitų rinkinių parengimą ir tvirtinimą paskirti visose BĮ ir VŠĮ; viešojo sektoriaus subjektai, teikdami ir tvirtindami VSAKI sistemoje Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų FAR bei savivaldybės FAR, laikėsi minėtų teisės aktų reikalavimų.

2. Savivaldybės 2023 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio vertinimas

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme²¹ nustatyta, kad Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje pateikiami savivaldybės biudžeto vykdymo duomenys.

Audito metu įvertinus 2023 m. gruodžio 31 d. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis apie Savivaldybės biudžeto pajamas, išlaidas ir skolas, neatitikimų, kurie darytų įtaką metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui, nenustatėme.

3. Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais 2023 metais pasirinktose srityse vertinimas

3.1. Skirti asignavimai nepadengė numatytų visų metų išlaidų

Savivaldybėje biudžeto asignavimai nebuvo numatyti visų metų pagrindinėms išlaidoms padengti, dėl to 2023 m. gruodžio 31 d. buvo 175,4 tūkst. eurų darbo užmokesčio ir 2,6 tūkst. eurų socialinio draudimo įmokų mokėtinų sumų (kreditinis) įsiskolinimas. Tuo būdu, nebuvo vadovaujamosi Biudžeto sandaros įstatymu²², Savivaldybės įstaigų darbuotojams 2023 metais dalis darbo užmokesčio buvo mokama už 2022 metų gruodžio mėnesį.

Pastebėjimas: Įsiskolinimas darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui per 2023 metus sumažėjo 181,0 tūkst. eurų (177,0 tūkst. eurų darbo užmokesčiui ir 4,0 tūkst. eurų, socialinio draudimo įmokoms). Pažymėtina, kad Savivaldybės taryba, tvirtindama 2023 m. biudžetą, įpareigojo asignavimų valdytojus sudarant ir tvirtinant išlaidų sąmatas, numatyti reikiamų asignavimų dalis 2022 m. gruodžio 31 d. esančiam įsiskolinimui už suteiktas paslaugas, atliktus darbus ir įsigytas prekes padengti, tačiau šio įpareigojimo darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įsiskolinimų srityje nenustatė.

Atkreiptinas dėmesys į asignavimų valdytojų ankstesniais metais (iki 2023-01-01) susidariusias ir neapmokėtas įsiskolinimų sumas, nors vadovaujantis taisyklėmis^{23 24}, programų sąmatų projektuose turi būti numatyti asignavimai esamiems įsiskolinimams padengti, aiškinamajame rašte turi būti nurodyta jų padidėjimo priežastis ir numatyti įsiskolinimo padengimo terminai. Metų bėgyje – tikslinant Savivaldybės biudžetą – asignavimų įsiskolinimų dengimui buvo skirta nepakankamai

3.2. Savivaldybė mažino kreditinius įsiskolinimus

2023 m. Finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme²⁵ nustatyti apribojimai savivaldybių įsiskolinimams, 2024 m. sausio 1 d. Savivaldybės įsiskolinimas buvo 500,0 tūkst.eurų, 2023 m. sausio 1 d. įsiskolinimai buvo atitinkamai 711,8 tūkst.eurų. Bendras įsiskolinimas per 2023 metus sumažėjo 211,8 tūkst. eurų. Savivaldybė vykdė įstatymo reikalavimo per 2023 metus nedidinti kreditinių įsiskolinimų (mokėtinų sumų, išskyrus sumas paskoloms grąžinti), nors kreditinis įsiskolinimas vis dar ženklus ir sudaro 2,6% Savivaldybės pajamų.

Pastebėjimas: 2023 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme Nr. XIV-1556, 13 str. 3 d. nustatyta, kad Savivaldybės 2024 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinų sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) turi būti ne didesnis už 2023 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinų sumas, išskyrus sumas paskoloms grąžinti).

²¹ Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais) 2 str.17 d., 22 str. 4 d., Žin., 2007, Nr. 77-3046

²² Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430, 2 str. 3 ir 6 d., (su vėlesniais pakeitimais 2 ir 3 d.) 2012-10-16, Žin., 2012, Nr. 126-6323 (2012-10-31)

²³ Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisykių patvirtinimo“ patvirtintų taisykių 40 p., Žin., 2001, Nr. 42-1455, 2014-09-29 nutarimu Nr. 1046 patvirtinta nauja redakcija, TAR 2014-10-03, Nr. 13617

²⁴ Finansų ministro 2004-11-15 įsakymu Nr.1K-367 patvirtintų „Kreditorinio ir debitorinio įsiskolinimo apskaitos taisykių“ 6 p., Žin., 2004, Nr. 168-6198

²⁵ 2023 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas Nr. XIV-1556, 13 str., TAR 2022-12-02, Nr. 24642

3.3. Savivaldybės teikiama parama ir humanitarinė pagalba nebuvo tinkamai reglamentuota

2023 m. Savivaldybė skyrė biudžeto lėšų paramos asmenims, pasitraukusiems iš Ukrainos į Lietuvos Respubliką dėl Rusijos Federacijos karinių veikslių padarinių. Parama (10,0 tūkst. eurų) buvo skirta per socialinės paramos ir sveikatos priežiūros (paramos Ukrainai) programą. Kaip nustato LR Labdaros ir paramos įstatymas²⁶, LR Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymas²⁷, paramos gavėjo prisimami įsipareigojimai, turi būti nurodyti sutartyje, kuria įforminamas paramos teikimas. Savivaldybė, skirdama lėšas, nenustatė paramos skyrimo kriterijų ir paskirties, lėšų naudojimo tvarkos (tvarkos aprašo ar kitų minėtų veiklų reglamentuojančių normatyvų), sutarties formos bei nepaskyrė atsakingų asmenų sutarčių paramos karo Ukrainoje padariniams likviduoti projektams paruošti ir pateikti sutarties šalims pasirašymui bei paramos lėšų pervedimų pagal paramos paskirtį nustatyta tvarka), todėl negalėjome patvirtinti, kad lėšos skirtos tinkamai ir panaudotos pagal paskirtį.

Pastebėjimas: Parama (10,0 tūkst. eurų) buvo skirta per socialinės paramos ir sveikatos priežiūros (paramos Ukrainai) programą; ji buvo skirta Vilkyškių bendruomenei ir Pagėgių evangelikų-liuteronų parapijos paramos organizacijai „Pagėgių sandora“ pagal jų prašymus padengiant šių organizacijų sąnaudas, susijusias su Ukrainos karo pabėgėlių apgyvendinimu.

4. Savivaldybės 2023 metų biudžeto vykdymo ataskaitų duomenys

Savivaldybės ir valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumas – pagal Biudžeto sandaros įstatymą²⁸ asignavimų valdytojais privalo programoms vykdyti skirtas lėšas naudoti pagal jų paskirtį teisėtai, ekonomiškai, efektyviai ir rezultatyviai, o pagal Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymą²⁹ – turtas turi būti valdomas, naudojamas ir juo disponuojama efektyviai, racionaliai, teisėtai ir naudingai visuomenei.

Savivaldybės konsoliduotų subjektų grupė 2023 metais lėšas ir turtą valdė, naudojo, disponavo juo teisėtai ir naudojo įstatymų nustatytiems tikslams.

4.1. Savivaldybės biudžeto pajamų vykdymas

Savivaldybei Finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu³⁰ ir Savivaldybės tarybos sprendimu³¹ buvo patvirtintas 2023 metų Savivaldybės biudžetas: 13 894,1 tūkst.eurų biudžeto pajamų, 680,2 tūkst.eurų praėjusiais metais nepanaudotų lėšų, 1095,1 tūkst. eurų būsimų finansinių įsipareigojimų lėšų. Iš viso patvirtinta 15669,4 tūkst. eurų 2023 metų biudžeto asignavimų programoms vykdyti; iš jų darbo užmokesčiui – 9 212,1 tūkst. eurų. 2023 metų biudžetas sudarytas programiniu principu, asignavimai skirti septynioms Tarybos patvirtintoms programoms vykdyti; metų bėgyje patikslintas (Taryba 2023 metais biudžetą tikslino 8 kartus) pajamų planas (visi mokesčiai, dotacijos, pajamos, turto realizavimas ir finansinių įsipareigojimų prisiėmimo pajamos, lėšų likutis metų pradžiai) buvo 20656,9 tūkst. eurų, įvykdyta (su paskolomis) 21216,2 tūkst. eurų³².

Savivaldybės biudžeto pajamas formavo surenkami mokesčiai, dotacijos, gaunamos iš valstybės biudžeto, skolinimosi pajamos, pajamos gaunamos iš materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo

²⁶ Labdaros ir paramos įstatymas Nr. I-172 (su vėlesniais pakeitimais) 2 str.2 d., 4 str.2 d.1 p., 7 str.1 d. 2 p., 8 str.1 d.3 p., TAR 2015-12-30, Nr. 21003

²⁷ Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymas Nr. XII-311 (su vėlesniais pakeitimais) 2 str.5 d.,11 str.1 ir 3 d.,TAR 2016-11-16, Nr. 26897

²⁸ Biudžeto sandaros įstatymo Nr. XIV-2325 redakcija, 4 str. 3 d. 6 p., TAR, 2023-12-23, Nr. 25312

²⁹ Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo įstatymo 9 str., Žin.,1998, Nr. 54-1492, TAR 2014-04-025

³⁰ 2023 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas Nr. XIV-1556, 5 priedas, TAR 2022-12-02, Nr. 24642

³¹ Savivaldybės tarybos 2023-02-02 sprendimo Nr. T-4 „Dėl Pagėgių savivaldybės 2023 m. biudžeto tvirtinimo“ 1, 2 priedai

³² Savivaldybės biudžeto pajamų vykdymo 2023-12-31 ataskaita, 106 eil.

ir kitos pajamos, kurių didžiausią dalį sudarė nuomos mokesčiai už valstybinę žemę ir biudžetinių įstaigų įmokos už teikiamas paslaugas bei patalpų nuomą.

Savivaldybės biudžeto pajamų bei išlaidų plano ir jų įvykdymo rezultatai pateikiami 1 lentelėje:

2023 m. Savivaldybės biudžeto pajamų įvykdymas*

1 lentelė (tūkst.Eur)

Eil. Nr.	Pajamų pavadinimas, ekonominės klasifikacijos kodas	2022m. įvykdymas	Patikslintas 2023 m. planas	Įvykdyta 2023 m.
1.	2.	3	4.	5
1	1.1. Mokesčiai	7769,2	8332,8	8860,9
2	1.1.1. Pajamų ir pelno mokesčiai	6964,9	7522,0	8047,4
3	1.1.1.1. gyventojų pajamų mokesčiai	6964,9	7522,0	8047,4
4	1.1.3. Turto mokesčiai:	781,7	787,5	790,4
5	1.1.3.1. žemės mokesčiai	95,2	137,2	139,2
8	1.1.3.2. paveldimo turto mokesčiai	3,3	3,8	4,4
9	1.1.3.3. nekilnojamojo turto mokesčiai	683,2	646,5	646,8
10	1.1.4. Prekių ir paslaugų mokesčiai:	22,6	23,3	23,1
14	1.3. Dotacijos	6945,4	9248,1	9075,4
21	1.3.3. ES finansinės paramos lėšos	0,0	0,0	0,0
24	1.3.4. Dotacijos iš kt.v.sektorius subjektų	6945,4	9248,2	9075,4
40	1.4. Kitos pajamos	1005,4	1178,5	1055,6
41	1.4.1. Turto pajamos	123,2	144,7	129,5
53	1.4.2. Pajamos už prekes ir paslaugas	857,9	1001,0	891,5
61	1.4.3. pajamos iš baudų, konfiskuoto turto ir kitų netesybų	8,2	10,7	11,4
62	1.4.4. kitos neišvardintos pajamos	16,1	22,1	23,2
63	4.1. Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos	34,0	122,1	126,9
88	IŠ VISO PAJAMŲ (1+14+40+63)	15754,0	18881,6	19118,8
89	Įplaukos iš finans. turto ir įsipareigojimų	525,0	1095,1	1095,1
97	4.3.1.4.1. Paskolos (gautos) (98+99)	525,0	1095,1	1095,1
98	4.3.1.4.1.1. Trumpalaikės	-	-	-
99	4.3.1.4.1.2. Ilgalaiškės	525,0	1095,1	1095,1
104	Metų pradžios lėšų likutis	791,7	680,2	1002,3
105	Iš jo: praėjusių metų nepanaudota pajamų dalis, kuri viršija pr.m. panaud. asignavimus	420,3	680,2	665,4
106	IŠ VISO (88+89+104)	17070,7	20656,9	21216,2

*Šaltinis - 2022 ir 2023 m. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai

Pagal Savivaldybės biudžeto įvykdymo 2023-12-31 ataskaitoje nurodytus bei 1-oje lentelėje pateiktus duomenis 2023 m. Savivaldybės biudžeto pajamų planas (be paskolų) įvykdytas 101,3 proc. Per finansinius metus (biudžeto vykdymo 2023-12-31 ataskaitos forma, 1 priedas, 88, 89 eil.) Savivaldybė gavo 20213,9 tūkst. eurų įplaukų, pajamų gauta 237,2 tūkst. eurų daugiau, nei planuota.

Bendras mokesčių surinkimo planas viršytas 528,1 tūkst. eurų.

Reikšmingą įtaką pajamų planinės užduoties vykdymui turėjo įplaukų iš finansinio turto ir prisiimtų įsipareigojimų (gautų 1095,1 tūkst. eurų paskolų) užskaitymas į biudžeto pajamas – Savivaldybės gautos ilgalaikės paskolos investiciniams projektams finansuoti.

Biudžeto sandaros įstatymas³³ ir nustatytos taisyklės³⁴ asignavimų valdytojus įpareigoja biudžeto lėšas naudoti pagal paskirtį, o nepanaudotas lėšas grąžinti į Savivaldybės biudžetą, nepanaudotas dotacijas – į valstybės biudžetą. 2023 metų pabaigoje liko nepanaudota specialiosios tikslinės dotacijos 7,0 tūkst.eurų lėšų valstybinių perduotų savivaldybėms funkcijų atlikimui, į valstybės biudžetą buvo grąžintos nepanaudotos šių pozicijų lėšos: Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos socialinių paslaugų priežiūros departamentui pagal priemonę „Socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti” – 2,0 tūkst.eurų (nepanaudotos paramai mirties atveju lėšos), grąžintos nepanaudotos lėšos pagal priemonę „Socialinėms paslaugoms finansuoti” – 0,1 tūkst.eurų, „Socialinei paramai mokiniams” – 0,1 tūkst.eurų, „Asmens asistento pagalbai organizuoti” – 0,9 tūkst.eurų, „Užtikrinti kompensacijų ir paramos mokėjimą užsieniečiams“ – 0,6 tūkst.eurų, „Užtikrinti socialinių paslaugų kokybės gerinimą“ – 1,5 tūkst.eurų, „Skatinti ir plėsti dienos socialinę priežiūrą vaikams” – 0,1 tūkst.eurų, Sveikatos apsaugos ministerijai „Neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimui užtikrinti“ – 0,2 tūkst.eurų, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai „Neformaliojo vaikų švietimo“ – 0,4 tūkst. eurų, Žemės ūkio ministerijai „Savivaldybei priskirtos valstybinės žemės turto valdymo funkcijai atlikti” – 1,1 tūkst. eurų.

4.2. Savivaldybės biudžeto išlaidų vykdymas

Savivaldybės biudžeto išlaidų vykdymo³⁵ 2023 metais rezultatai pateikti 2 lentelėje.

2023 m. Savivaldybės biudžeto išlaidų vykdymas*

2 lentelė (tūkst.Eur)

Eil. Nr.	Išlaidos pagal funkcinę klasifikaciją, klasifikacijos kodas	Įvykdyta per 2022m.	Patikslintas 2023 m. planas	Įvykdyta per 2023 m.
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Bendros valstybės paslaugos	2600,9	3165,6	3035,2
2.	Gynyba	32,9	40,1	40,1
3.	Viešoji tvarka ir visuomenės apsauga	349,7	362,8	362,8
4.	Ekonomika	2393,7	4244,9	4142,8
5.	Aplinkos apsauga	314,7	547,7	446,6
6.	Būstas ir komunalinis ūkis	496,5	724,9	689,8
7.	Sveikatos apsauga	85,2	95,7	95,5
8.	Poilsis, kultūra ir religija	723,6	809,3	808,0
9.	Švietimas	4464,0	4609,9	4565,9
10.	Socialinė apsauga	4218,0	5640,1	5437,7
11.	IŠ VISO IŠLAIDŲ (1+...+10)	15679,2	20241,0	19624,4
12.	Iš jų asignavimai, skirti ES ir kitai tarptautinei finansinei paramai bendrai finansuoti	-	490,1	490,1
13.	Finansinio turto padidėjimo išlaidos	20,0	-	-

³³ Biudžeto sandaros įstatymo Nr. XIV-600, 32 str. 1 d. 2 p. ir 4 d., Žin., 1990, Nr. 24-596, 2004, Nr.4-47, TAR 2021-11-12, i. k. 2021-23521

³⁴ Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 „Dėl LR valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo” patvirtintų taisyklių 46 p., Žin., 2001, Nr. 42-1455, 2014-09-29 nutarimu Nr. 1046 patvirtinta nauja redakcija. LR TAR 2014-10-03, Nr. 13617

³⁵ Savivaldybės biudžeto išlaidų vykdymo 2023-12-31 d. ataskaita

14.	Finansinių įsipareigojimų vykdymo išlaidos (grąžintos paskolos)	369,2	415,9	415,8
15.	IŠ VISO IŠLAIDŲ (11+12+13)	16068,4	20656,9	20040,2
16.	LĖŠŲ LIKUTIS ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PABAIGOJE(16+18+19)	1002,3	x	1176,0
17.	iš jo: -apyvartinių lėšų likutis	680,2	x	853,9
18.	iš jo pr.metų nepanaud.pajamų dalis	680,2	x	853,9
19.	-skolintų lėšų likutis	-	x	
20.	-kitos apyvart. lėšos dėl kredito įstaigų veiklos apribojimo	322,1	x	322,1

*Šaltinis - 2022 ir 2023 m. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai

Pagal Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų vykdymo 2023-12-31 ataskaitoje nurodytus bei 2-oje lentelėje pateiktus duomenis, 2023 metais patikslintas Savivaldybės biudžeto išlaidų planas įvykdytas 97,0 proc., per finansinius metus Savivaldybė planavo 20656,9 tūkst. eurų išlaidų, faktiškai įvykdė 20040,2 tūkst. eurų, tame skaičiuje 415,8 tūkst. eurų ilgalaikių finansinių įsipareigojimų (paskolų). Reikšmingą įtaką išlaidų planinės užduoties vykdymui turėjo negalėjimas naudotis apyvartinių lėšų likučiu (322,1 tūkst.eurų, iš jų išdo sąskaitose – 275,8 tūkst. eurų, Administracijos sąskaitose – 46,3 tūkst. eurų) bankrutavusios kredito įstaigos „AB Ūkio bankas“ sąskaitose.

Savivaldybės asignavimų valdytojai 2023 metais panaudojo 19624,4 tūkst.eurų asignavimų, arba 616,6 tūkst. eurų mažiau nei planuota, iš jų neįvykdyta:

bendroms valstybės paslaugoms	- 130,4 tūkst. eurų;
socialinei apsaugai	- 202,4 tūkst. eurų;
aplinkos apsaugai	- 101,1 tūkst. eurų;
švietimui	- 44,0 tūkst. eurų;
būsto ir komunalinio ūkio sričiai	- 35,1 tūkst. eurų;
ekonomikai	- 102,1 tūkst. eurų;
poilsio, kultūros ir religijos sričiai	- 1,3 tūkst. eurų;
sveikatos apsaugai	- 0,2 tūkst. eurų.

Įvykdyta:

viešajai tvarkai ir visuomenės apsaugai	0,0 tūkst. eurų;
gynybai	0,0 tūkst. eurų.

Savivaldybės biudžeto pajamos 173,7 tūkst. eurų viršijo išlaidas (20213,9 – 20040,2), tai sudarė 0,9 proc. gautų pajamų.

Savivaldybės biudžeto apyvartinių lėšų likutis (praėjusių metų nepanaudota pajamų dalis) ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo 853,9 tūkst. eurų, kitų apyvartinių lėšų likutis dėl kredito įstaigos veiklos apribojimo buvo 322,1 tūkst. eurų.

4.3. Savivaldybės skolinių įsipareigojimų vykdymas

Savivaldybė, įgyvendindama strateginio plano tikslus, 2023 metais vykdė investicinius projektus, kurių finansavimui neužteko biudžeto skiriamų lėšų, todėl buvo naudojamos skolintos lėšos. Savivaldybės ilgalaikiai įsipareigojimai kreditinėms įstaigoms, Savivaldybės 2023 metų skolinimosi rodiklių apskaičiavimo baziniai dydžiai, jų prisilaikymo analizė ir kiti įsiskolinimai pateikiami Ataskaitos 4 priede (3-4 lentelės).

Į Savivaldybės skolinimosi limitus ir Savivaldybės skolą įskaitomi tie Savivaldybės įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pasirašius paskolos sutartis, lizingo (finansinės nuomos) sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, pagal kuriuos lėšos yra gautos, bet dar negrąžintos, materialinės vertybės arba paslaugos yra gautos, bet dar neapmokėtos. 2023 m. gruodžio 31 d. ilgalaikiai skoliniai

įsipareigojimai sudarė 3239,9 tūkst. eurų, iš jų: ilgalaikiai skoliniai įsipareigojimai kredito įstaigoms – 3 165,2 tūkst. eurų, kiti įsipareigojamieji skolos dokumentai su kitais subjektais – 74,7 tūkst. eurų.

Pažymėtina, kad Savivaldybė turi kontroliuoti ir vykdyti priemones, kad būtų užtikrinta Savivaldybės biudžeto balanso rodiklio atitiktis Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo³⁶ reikalavimams ir Savivaldybės mokėtinų sumų atitiktis Finansinių rodiklių įstatymo³⁷ reikalavimams; Savivaldybės biudžeto balanso rodiklio atitiktis Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo reikalavimams, jos skola 2023 metais neviršijo nustatytų³⁸ limitų.

Pastebėjimas: skaičiuojant 2023 metų skolos ir garantijų limitus, Savivaldybės skola negali viršyti 60 proc. 7991,3 tūkst. eurų sumos. 2023 m. sausio 1 d. Savivaldybės ilgalaikiai skoliniai įsipareigojimai sudarė 2560,6 tūkst. eurų; Savivaldybės skola, 2023 metais prisiėmus biudžete suplanuotus finansinius įsipareigojimus (1095,1 tūkst. eurų), sudarys 45,8 proc. - 3655,7 tūkst. eurų - prognozuojamų biudžeto pajamų sumos. Savivaldybės patvirtintame biudžete anksčiau paimtų ilgalaikių paskolų grąžinimui 2023 metais numatyta 397,2 tūkst. eurų.

Administracija ir Savivaldybės įstaigos susidariusias mokėtinas sumas (kreditinių-debetinių įsiskolinimą) apskaitė ir atskaitomybėje įrašė³⁹ vadovaudamasi nustatytais taisyklėmis⁴⁰. Šių duomenų analizė pateikta ataskaitos 3 priede (4 lentelė).

REKOMENDACIJOS

Atsižvelgiant į ataskaitoje išdėstytus dalykus Savivaldybei, Administracijai ir įstaigoms rekomenduojama:

- Parengti ir numatyti priemones bei terminus likviduojant kreditinius įsiskolinimus darbo užmokesčio bei prekių ir paslaugų įsigijimo srityse, papildomas kontrolės priemones, siekiant sustiprinti Savivaldybės administracijos ir pavaldžių įstaigų įsipareigojimų kontrolę; užtikrinti, kad Savivaldybės administracija ir pavaldžios biudžetinės įstaigos biudžeto asignavimus ir turtą naudotų teisės aktų nustatyta tvarka;

- numatyti priemones įsiskolinimų darbo užmokesčio ir soc. draudimo srityse likvidavimui, atsakingiems asmenims nustatyti stebėjimo procedūras ir šių įsiskolinimų likvidavimo terminus: sutaupytais asignavimais išlaidoms pirmiausia dengti įsiskolinimus, nustatant įstaigoms papildomas taupymo užduotis ir papildomas kontrolės procedūras, kad biudžeto lėšos būtų naudojamos taupiai, ribojant priedų, vienkartinių išmokų mokėjimą, peržiūrint turto, prekių ir paslaugų pirkimus ir kt.

- darbuotojais, atsakingiems už FAR rengimą, nustatyti papildomas kontrolės procedūras, mažinančias riziką dėl FAR atitikimo VSAFAS reikalavimams;

- reglamentuoti labdaros ir paramos teikimą Savivaldybėje, nustatant lėšų naudojimo tvarką (tvarkos aprašą ar kitus minėtą veiklą reglamentuojančius teisės aktus, sutarties formą bei paskirti atsakingus asmenis dėl paramos sutarčių projektų paruošimo ir pateikimo pasirašyti sutarties šalims bei paramos lėšų pervedimą pagal paramos paskirtį;

- nustatyti, kad Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektai internetinėse svetainėse FAR ir FA skelbtų tokiu formatu, kuris užtikrintų patogią informacijos peržiūrą.

Savivaldybės kontrolierius

Dainius Kinderis

Vyriausioji specialistė

Dalia Šėperienė

³⁶ Fiskalinės sutarties konstitucinis įstatymo Nr. XII-1289 (įstatymo Nr. XIV-1760 redakcija), 4 str. 4 d., TAR 2022-12-30 Nr. 022-27575

³⁷ 2023 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas Nr. XIV-1556, 13 str. 3 d., TAR, 2022-12-02, Nr. 24642

³⁸ Fiskalinės sutarties konstitucinis įstatymo Nr. XII-1289 (įstatymo Nr. XIV-1760 redakcija), 4 str. 4 d., TAR 2022-12-30 Nr. 022-27575

³⁹ Savivaldybės mokėtinų sumų 2023-12-31 ataskaita

⁴⁰ Finansų ministro 2004-11-15 įsakymu Nr. 1K-367 patvirtintos „Kreditorinio ir debitorinio įsiskolinimo apskaitos taisyklės“ Žin., 2004, Nr. 168-6198

PRIEDAI

2023 metų Pagėgių savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinio, Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio vertinimo audito ataskaitos
1 priedas

Santrumpos

Administracija - Pagėgių savivaldybės administracija

Administracijos direktorius – Pagėgių savivaldybės administracijos direktorius

Ataskaita – Pagėgių savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos atliktas 2023 metų Pagėgių savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinio, Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio vertinimas

BI – biudžetinė įstaiga

BVA – biudžeto vykdymo ataskaita/ ataskaitos

BVAR – biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys

FAR – finansinių ataskaitų rinkinys

LR – Lietuvos Respublika

LRV, Vyriausybė - Lietuvos Respublikos Vyriausybė

Savivaldybė - Pagėgių savivaldybė

Tarnyba - Pagėgių savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Taryba - Pagėgių savivaldybės taryba

Teisės aktas – audituojamai įstaigai privalomi įstatymų leidybos organų priimti įstatymai, nutarimai arba kiti vykdomąją galią turintys dokumentai, nurodymai ir rekomendacijos, išleisti viešojo sektoriaus institucijų, kurių statusas suteikia teisės aktų leidybos galią

VSAFAS – viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai

VSAKIS, VSAKI sistema – viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinė sistema

VSS – viešojo sektoriaus subjektas

VŠĮ – viešoji įstaiga

2023 metų Pagėgių savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinio, Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio vertinimo audito ataskaitos 2 priedas

Audito apimtis ir metodai

Audituojamas subjektas – auditas atliktas Savivaldybėje (kodas 111104072⁴¹), Savivaldybės 2023 m. biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį rengė Administracija, kodas 188746659, adresas Vilniaus g. 9, LT-99288, Pagėgiai. Audituojamas laikotarpis – 2023 metai.

Audito atlikimo pagrindas – Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2023 m. veiklos planas, Savivaldybės kontrolieriaus 2023-11-28 įsakymas Nr. K1-19.

Audito tikslas – įvertinti Pagėgių savivaldybės ataskaitų rinkinių duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; įvertinti Pagėgių savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą pasirinktose srityse.

Auditas atliktas:

- pagal tarptautinius audito standartus ir tarptautinius aukščiausių audito institucijų standartus;
- siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškreipimų, ir įvertinti ar 2023 metais Savivaldybės biudžeto lėšos ir turtas pasirinktose srityse buvo valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų bei to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Nustatyti dalykai skirstomi į turinčius reikšmingą įtaką subjekto ataskaitų rinkinio teisingumui, savivaldybės ataskaitų rinkinio teisingumui ir jos neturinčius. Reikšmingu dalyku Savivaldybės FAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, turinti įtakos vienam konsoliduotųjų finansinių ataskaitų straipsniui, viršijanti 2156,9 tūkst.eurų (apskaičiuota atsižvelgiant į pasirinktą reikšmingumą), taip pat kokybiškai reikšmingu yra laikoma svarbiausių vidaus kontrolės priemonių nebuvimas ar jų nesilaikymas. Reikšmingu dalyku Savivaldybės BVAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, viršijanti 2065,7 tūkst.eurų. Kokybinį reikšmingumą naudojome nustatytų dalykų vertinimui tais atvejais, kai iškreipimų suma (nepaisant to, kad yra mažesnė už kiekybinį reikšmingumą) gali daryti įtaką vartotojų priimamiems sprendimams, sprendimams dėl jo pobūdžio, aplinkybių ar konteksto, kuriems esant ji atsirado.

Administracija yra viešojo administravimo funkcijas atliekanti Savivaldybės įstaiga, kurios tikslas – įstatymų nustatyta tvarka organizuoti Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų bei kitų piniginių išteklių buhalterinės apskaitos tvarkymą, organizuoti ir kontroliuoti Savivaldybės turto valdymą ir naudojimą⁴².

Pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos, viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymų reikalavimus, už 2023 metų Savivaldybės BVAR parengimą ir pateikimą pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus – VSAFAS ir kitus teisės aktus yra atsakingas Administracijos direktorius. Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojai yra atsakingi už žemesniojo lygio 2023 metų ataskaitų rinkinių parengimą ir pateikimą. Savivaldybės biudžeto išdo operacijų vykdymą per Lietuvos Respublikos kredito įstaigas vadovaujantis patvirtintomis taisyklėmis⁴³ organizavo ir už tai buvo atsakinga Administracijos finansų skyriaus vedėja, audituotų biudžetinių įstaigų apskaitą vedė ir už tai atsakinga Administracijos centralizuoto buhalterinės apskaitos skyriaus vedėja.

Atliekant auditą buvo vadovaujamosi dokumentais – Administracijos (Finansų skyriaus) pateiktomis ataskaitomis bei apskaitos registrų duomenimis. LR finansų ministro įsakymu patvirtintose ataskaitų rinkinių sudarymo taisyklėse⁴⁴ nurodyta ataskaitos rinkinio sudėtis (suvestinės ataskaitų formos ir ataskaitų formų turinys), rengimo tikslai bei joje pateikiamai informacijai keliami reikalavimai – informacija turi būti

⁴¹ Teisingumo ministro 2005-06-20 įsakymas Nr. 1R-197 „Dėl valstybės ir savivaldybių kodų klasifikatoriaus patvirtinimo“, Žin., 2005, Nr.79-2868.

⁴² Savivaldybės tarybos 2019-11-28 sprendimu Nr. T-191 ir 2023-04-20. Nr. T-72 patvirtinti Pagėgių savivaldybės administracijos veiklos nuostatai (galioje audituojamu laikotarpiu), TAR 2019-11-28, Nr. 19018, TAR 2023-04-21, Nr. 7802

⁴³ Savivaldybės tarybos 2019-09-26 sprendimu Nr. T-162 patvirtintos Pagėgių savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklės” (suvestinė redakcija su pakeitimais), TAR, 2019-09-27, Nr.15310

⁴⁴ Finansų ministro 2010-01-29 įsakymo Nr.1K-022 „Dėl Valstybės biudžeto vykdymo ataskaitos, kitų kartu teikiamų ataskaitų ir savivaldybių biudžetų vykdymo ataskaitų rinkinių sudarymo taisyklių ir ataskaitų formų patvirtinimo“, Žin., 2010, Nr. 15-719, nauja redakcija nuo 2019-01-25 Nr. 1K-28, paskelbta TAR 2019-05-21, i. k. 2019-08037, i. k. 2024-01774

⁴⁴ Finansų ministro 2011-11-11 įsakymo Nr.1K-361, „Dėl Savivaldybės biudžeto, biudžeto programų sąmatų vykdymo ir skolinių įsipareigojimų statistinių ataskaitų teikimo finansų ministerijai taisyklių ir ataskaitų formų patvirtinimo“, Žin, 2011,Nr.136-6471, nauja įsakymo Nr.1K-102 redakcija nuo 2020-04-10,

suprantama jos vartotojams, kad jie galėtų priimti tinkamus ekonominius sprendimus, svarbi, reikšminga, patikima, neutrali ir palyginama. Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme⁴⁵ nustatyta, kad Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinį rengia Administracija, remdamasi Savivaldybės biudžeto apskaitos duomenimis – į Savivaldybės biudžetą gautų pajamų ir Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų panaudotų asignavimų bei asignavimų valdytojų pateiktais biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniais, o Savivaldybės ataskaitų rinkinį tvirtina Savivaldybės taryba.

Audito ataskaitoje dėl Savivaldybės 2023 metų BVAR teisingumo pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nuomonė apie finansines ataskaitas pareiškama audito Išvadoje.

Audito ataskaita yra sudėtinė audito išvados, teikiamos Savivaldybės tarybai dėl 2023 metų Savivaldybės finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, biudžeto vykdymo, lėšų ir turto naudojimo, dalis.

Auditas buvo atliktas 2023 m. gruodžio 31 d. būklei. Audito metu buvo vertinami Savivaldybės 2023 m. ataskaitos ir jų rinkiniai, pateikti⁴⁶ Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai:

Savivaldybės biudžeto pajamų vykdymo 2023 m. gruodžio 31 d. ataskaita, Savivaldybės biudžeto išlaidų vykdymas pagal valstybės funkcijų klasifikaciją 2023 m. gruodžio 31 d. duomenimis (2 skyrius), Savivaldybės skolinių įsipareigojimų 2023 m. gruodžio 31 d. ataskaita (skolinių įsipareigojimų ataskaitos forma, 10 priedas), Savivaldybės ES ir ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų bei bendrojo finansavimo lėšų panaudojimo 2023 m. gruodžio 31 d. ataskaita, Mokėtinų sumų ataskaita 2023 m. gruodžio 31 d. (taisyklių 9 priedas), 2023 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.

Audito apimtis ir metodai

<p>Audituotos biudžeto vykdymo ataskaitos</p>	<p>Savivaldybės 2023 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys: Savivaldybės biudžeto pajamų vykdymo 2023 m. gruodžio 31 d. ataskaita, Savivaldybės biudžeto išlaidų vykdymas pagal valstybės funkcijų klasifikaciją 2023 m. gruodžio 31 d. duomenimis, Savivaldybės skolinių įsipareigojimų 2023 m. gruodžio 31 d. ataskaita, Savivaldybės ES ir ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų bei bendrojo finansavimo lėšų panaudojimo 2023 m. gruodžio 31 d. ataskaita, Mokėtinų sumų ataskaita 2023 m. gruodžio 31 d., 2023 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.</p>
<p>2023 m. pradžios ir pabaigos turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai 2023 m. biudžeto pajamos, sąnaudos ir patirtos išlaidos</p>	<p>2023 m. pradžioje turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis buvo – 42 502,7 tūkst.eurų, pabaigoje – iki 44 733,5 tūkst.eurų. Savivaldybė gavo 20213,9 tūkst. eurų pajamų ir patyrė 20040,2 tūkst.eurų sąnaudų.</p>
<p>Vykdomos programos ir asignavimų valdytojams patvirtinti asignavimai</p>	<p>Savivaldybės 2023 metų biudžete patvirtinta 7 programos, Savivaldybės biudžeto asignavimai paskirstyti asignavimų valdytojams, asignavimų planas (įskaitant patikslinimus) buvo 20656,9 tūkst.eurų, iš jų Administracijai patvirtinta daugiau kaip pusė visų asignavimų. Audito metu vertinome šių asignavimų valdytojų biudžeto vykdymo ataskaitų pagrindu sudarytų 2023 m. BVAR duomenis</p>
<p>Audituotos (konsoliduotos) finansinės ataskaitos</p>	<p>Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys: konsoliduotoji finansinės būklės, konsoliduotoji veiklos rezultatų, konsoliduotoji pinigų srautų ir konsoliduotoji grynojo turto pokyčio ataskaitos bei konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, parengti pagal 2023-12-31 duomenis.</p>
<p>2023 m. pradžios ir pabaigos turto ir atitinkamai finansavimo sumų,</p>	<p>2023 m. pradžioje turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis buvo – 42502,7 tūkst. eurų,</p>

⁴⁵ Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais) 15 str., Žin., 2007, Nr. 77-3046, TAR 2020-10-13, i. k. 20230-21245

⁴⁶ Savivaldybės administracijos 2023-02-07 raštas Nr. R2-653 “Dėl 2022 metų savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitos pateikimo”, 2023-06-01 raštas Nr. R2-1277 “Dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio pateikimo”

įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai	pabaigoje – 44733,5 tūkst. Eur.
Veikusios pavaldžios, kontroliuojamos įstaigos	Audito metu buvo vertinta Savivaldybės subjektų (12 biudžetinių įstaigų, 2 VŠĮ ir išdo) finansinių ataskaitų pagrindu sudaryto 2023 m. FAR duomenys.
2023 m. Savivaldybės skolos duomenys	Su kredito įstaigomis sudaryta 15 paskolų sutarčių, paskolų likutis metų pabaigoje 3239,9 tūkst. eurų.
Audito apimties apribojimai	Audito apimties apribojimų nebuvo

Vertintos sritys ir jose atliktos procedūros

2023 m. savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenys, biudžeto asignavimų panaudojimo vertinimas

Atlikus audituojamo subjekto veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos kiekybiškai reikšmingos sritys ir kuriose egzistuoja iškraipymo rizika: turto, įsipareigojimų ir sąnaudų.	
Turto sritis	Subjektuose įvertinta turto balansinės vertės ir finansavimo sumų likučių atitiktis; taip pat privalomo registruoti turto registravimas Turto registre.
Įsipareigojimų sritis	Atrankos būdu įvertinti įsipareigojimų ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant pagrindžiamiesiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis). Taip pat vertinta savivaldybės ilgalaikiai įsiskolinimai ir mokėtinos sumos.
Pajamų sritis	Vertinta pajamų pripažinimas ir įvertinimas ir su jomis susijusių gautinų sumų registravimą (laiku, tinkama verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąsk. korespondencijomis).
Sąnaudų sritis	Atrankos būdu vertinta: - sąnaudų pripažinimas ir registravimas (ar tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo patirtos, pagrįstumą, tikrumą, užregistravimą teisinga verte ir tinkamomis sąskaitų korespondencijomis); - darbo užmokesčio vidaus kontrolė atliekant priskaitymą ir išmokėjimą;
Bendras biudžeto ataskaitų rinkinio vertinimas	Vertintas apskaitos metodų tinkamumas ir apskaitinių vertinimų pagrįstumas: bendras ataskaitų rinkinio pateikimas, struktūra ir turinys, įskaitant atskleidimą, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti ūkiniai įvykiai taip, kad atitiktų VSAFAS reikalavimus, o biudžeto vykdymo ataskaitose – biudžeto ataskaitų rinkinio sudarymo taisyklių reikalavimus.
Atlikus audituojamo subjekto veiklos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos kiekybiškai reikšmingos sritys, kuriose egzistuoja neatitikties rizika	Biudžeto išlaidų srityje kiekybiškai reikšmingiausia ir dėl rizikos – darbo užmokesčio sritis (darbo apmokėjimo sąlygų nustatymo teisėtumas, vidaus kontrolės sistemos veikimas.

Teisės aktai, kuriais vertinta atitiktis:

Įstatymai:

- └ LR viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas
- └ LR biudžeto sandaros įstatymas
- └ LR 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas
- └ LR vietos savivaldos įstatymas
- └ LR finansinės apskaitos įstatymas
- └ LR valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas
- └ LR valstybės turto perdavimo savivaldybių nuosavybėn įstatymas
- └ LR viešųjų pirkimų įstatymas
- └ LR valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas

- └ LR Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymas
- └ LR Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas
- └ LR LR vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymas
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai:
  - └ LRV 2001-05-14 Nr.543 „Dėl LR valst. biudžeto ir sav. biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“
  - └ LRV 2022-06-15 Nr. 630 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“.
  - └ LRV 2001-10-19 Nr.1250 „Dėl pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“
- Kiti:
  - └ LR fin-ų ministro įsakymais patvirtinti Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai
  - └ LR fin-ų ministro įsakymu Nr. 1K-170 (įsakymo 2018-08-31 redakcija) „Dėl viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“
  - └ Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-28 įsakymas Nr. 1S-97 „Dėl mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“.
  - └ Įstaigų vadovų įsakymais patvirtintos taisyklės, tvarkos ir jų aprašai

2023 metų Pagėgių savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinio, Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio vertinimo audito ataskaitos 3 priedas

Biudžeto rodikliai

Savivaldybės skola pagal kreditorius 2023 m. gruodžio 31 d.*

3 lentelė

Įsipareigojimo likutis	Sutartis	Palūkanų norma %	Grąžinimo terminas	Tvirtinimo dokumentas
1. AB Šiaulių bankas 31 278,92 Eur	2014-07-31	5,9	2024-07-15	2014-05-29 Pagėgių savivaldybės Tarybos sprendimas Nr. T-87
2. AB Šiaulių bankas 20 461,00 Eur	2015-06-17	5,4	2025-06-17	2015-04-02 Pagėgių savivaldybės Tarybos sprendimas Nr. T-41
3. AB Šiaulių bankas 121 299,14 Eur	2016-02-26	5,2	2026-02-25	2016-01-28 Pagėgių savivaldybės Tarybos sprendimas Nr. T-24
4. Luminor Bank AB bankas 119 538,37 Eur	2016-07-13	5,1	2026-07-14	2016-05-26 Pagėgių savivaldybės Tarybos sprendimas Nr. T-126
5. Luminor Bank AB bankas 27 194,18 Eur	2016-10-24	4,6	2026-09-30	2016-09-29 Pagėgių savivaldybės Tarybos sprendimas Nr. T-190
6. AB Šiaulių bankas 77 623,31 Eur	2017-06-06	5,1	2027-06-05	2017-04-27 Pagėgių savivaldybės Tarybos sprendimas Nr. T-61
7. AB Šiaulių bankas 110 880,00 Eur	2018-05-07	5,4	2028-05-06	2018-02-20 Pagėgių savivaldybės Tarybos sprendimas Nr. T-22
8. AB Šiaulių bankas 149 800,00 Eur	2019-05-24	5,6	2029-05-23	2019-03-26 Pagėgių savivaldybės Tarybos sprendimas Nr. T-46
9. Luminor Bank AB bankas 195 400,00 Eur	2020-05-26	5,8	2030-03-20	2020-04-23 Pagėgių savivaldybės Tarybos sprendimas Nr. T-72
10. AB Šiaulių bankas 116 900,00 Eur	2020-12-04	4,9	2030-10-30	2020-11-05 Pagėgių savivaldybės Tarybos sprendimas Nr. T-204
11. AB Šiaulių bankas 404 937,27 Eur	2021-04-20	4,7	2031-04-19	2021-03-25 Pagėgių savivaldybės Tarybos sprendimas Nr. T-54
12. SEB bankas 469 800,00 Eur	2022-06-17	5,5	2032-05-20	2022-05-20 Pagėgių savivaldybės Tarybos sprendimas Nr. T-57
13. SEB bankas 1 095 100,00 Eur	2023-05-04	4,36	2033-04-20	2023-03-30 Pagėgių savivaldybės Tarybos sprendimas Nr. T-57
14. LR Finansų ministerija 225 005,79 Eur	2013-11-20 2014-02-07 2015-12-21	1,0	2023-12-31	2013-11-08, 2013-12-19 ir 2015-10-29 Pagėgių savivaldybės Tarybos sprendimai Nr.T-217, Nr. T-244 ir Nr. T-195
Iš viso: 3 165 217,98 Eur				

Kiti įsipareigojantieji skolos dokumentai (su kitais subjektais) – 74,69 tūkst. Eur

Kitos garantijos: UAB „Pagėgių komunalinis ūkis“ – 96 tūkst. Eur. suteikta garantija

*Šaltinis - 2023 m. Savivaldybės finansų sk. apskaitos registrai.

Savivaldybės mokėtinos sumos, finansinių įsipareigojimų pokyčiai per 2023 metus*

4 lentelė

Išlaidų ek.kl-os kodas	Išlaidų pavadinimas	Mokėtinų sumų likutis metų pradžioje (tūkst.Eur)	Mokėtinų sumų likutis laikotarpio pabaigoje, iš viso (tūkst.Eur)	Iš jų: ilgalaikių įsiskolinimų likutis – įsipareigojimai, kurių terminas ilgesnis kaip 1 metai (tūkst.Eur)	Skirtumas (padidėjimas\sumažėjimas) per 2023 m. (tūkst.Eur)
1	2	3	4	5	6
2	Išlaidos	711,8	500,0		-211,8
2.1	Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	359,0	178,0		-177,0
2.1.1	Darbo užmokestis	352,4	175,4		-177,0
2.1.2	Socialinio draudimo įmokos	6,6	2,6		-4,0
2.2	Prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	155,6	190,6		+35,0
2.3	Palūkanos				-
2.4	Subsidijos				-
2.5	Dotacijos	0,0	0,0		-
2.6	Įmokos į ES biudžetą				-
2.7	Socialinės išmokos (pašalpos)	197,2	131,4	0,0	-65,8
2.8	Kitos išlaidos				-
2.9	Pervedama ES, kita tarptautinė finansinė parama ir bendrojo finansavimo lėšos				-
3.	Materialiojo ir nemat. turto įsigijimo, finansinio turto padidėjimo ir finansinių įsipareigojimų vykdymo išlaidos	2560,6	3240,0	3165,2	+679,4
3.1	Materialiojo ir nemat. turto įsigijimo išlaidos				
3.2	Finansinio turto įsigijimo išlaidos				
3.3	Finansinių įsipareigojimų vykdymo išlaidos (grąžintos paskolos)	2560,6	3240,0	3165,2	
	Iš viso:	3272,4	3740,0	3165,2	+467,6

*Šaltinis - 2023 m. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys

2023 metų Pagėgių savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinio, Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio vertinimo audito ataskaitos 4 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Rekomendacija</i>	<i>Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija</i>	<i>Veiksmas / Priemonės / Komentarai</i>	<i>Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)</i>
1	2	3	4	5
1.	Parengti ir numatyti priemones bei terminus likviduojant kreditinius įsiskolinimus darbo užmokesčio bei prekių ir paslaugų įsigijimo srityse, papildomas kontrolės priemones, siekiant sustiprinti Savivaldybės administracijos ir pavaldžių įstaigų įsipareigojimų kontrolę; užtikrinti, kad Savivaldybės administracija ir pavaldžios biudžetinės įstaigos biudžeto asignavimus ir turtą naudotų teisės aktų nustatyta tvarka;	Savivaldybės meras Savivaldybės biudžetinių įstaigų vadovai; Savivaldybės administracijos finansų skyriaus vedėjas; Savivaldybės administracijos centralizuoto buhalterinės apskaitos skyriaus vedėjas	Likviduoti įsiskolinimus darbo užmokesčio ir soc. draudimo srityse	2024-12-31
2.	Numatyti priemones įsiskolinimų darbo užmokesčio ir soc. draudimo srityse likvidavimui, atsakingiems asmenims nustatyti stebėjimo procedūras ir šių įsiskolinimų likvidavimo terminus: sutaupytais asignavimais išlaidoms pirmiausia dengti įsiskolinimus, nustatant įstaigoms papildomas taupymo užduotis ir papildomas kontrolės procedūras, kad biudžeto lėšos būtų naudojamos taupiai, ribojant priedų, vienkartinį išmokų mokėjimą, peržiūrint turto, prekių ir paslaugų pirkimus ir kt.	Savivaldybės meras Savivaldybės biudžetinių įstaigų vadovai; Savivaldybės administracijos finansų skyriaus vedėjas; Savivaldybės administracijos centralizuoto buhalterinės apskaitos skyriaus vedėjas	Nustatyti įstaigoms papildomas taupymo užduotis ir kontrolės procedūras kad likviduoti kreditinius įsiskolinimus; Stebėti įstaigoms nustatytą taupymo užduočių vykdymą	2024-12-31 nuolat
3.	Darbuotojais, atsakingiems už FAR rengimą, nustatyti papildomas kontrolės procedūras, mažinančias riziką dėl FAR atitikimo VSAFAS reikalavimams; nustatyti, kad FAR ir Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektai FAR ir FA internetinėse svetainėse skelbtų tokiu formatu, kuris užtikrintų patogią informacijos peržiūrą.	Savivaldybės biudžetinių įstaigų vadovai; Savivaldybės administracijos finansų skyriaus vedėjas; Savivaldybės administracijos centralizuoto buhalterinės apskaitos skyriaus vedėjas	Nustatyti kontrolės procedūras	2024-12-31 2025-05-15 (teikiant duomenis VSAKIS už 2024 m.)
4.	Nustatyti, kad FAR ir Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektai internetinėse svetainėse FAR ir FA skelbtų tokiu formatu, kuris užtikrintų patogią informacijos peržiūrą	Savivaldybės biudžetinių įstaigų vadovai	Atlikri svetainėse skebtos informacijos peržiūrą	2024-06-30
5.	Reglamentuoti labdaros ir paramos teikimą Savivaldybėje, nustatant lėšų naudojimo tvarką (tvarkos aprašą ar kitus minėtą veiklą reglamentuojančius teisės aktus, sutarties formą) bei paskirti atsakingus asmenis dėl paramos sutarčių projektų paruošimo ir pateikimo pasirašyti sutarties šalims bei paramos lėšų pervedimą pagal paramos paskirtį	Savivaldybės meras; Savivaldybės administracijos direktorius	Nustatyti reglamentavimą	2024-12-31

Atstovas ryšiams, atsakingas už Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:
Rūta Fridrikienė, tel 8 441 70 412, el. p.: r.fridrikienė@pagegiai.lt